

Є. М. Скок, аспірант
*Університету банківської справи Національного банку України,
м. Київ*

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ МІЖБАНКІВСЬКОГО РИНКУ ТА ЙОГО КРЕДИТНОГО СЕГМЕНТА

Міжбанківський ринок є невід'ємною частиною фінансової системи будь-якої країни з розвинутим банківським сектором. Важливість цього ринку насамперед обумовлюється його роллю в процесах перетікання ліквідності між банками та в передачі монетарних імпульсів від центрального банку до реального сектора економіки.

Проте, не дивлячись на практичну важливість функціонування міжбанківського ринку, недостатньо висвітленими в науковій літературі залишаються теоретичні аспекти зазначеного ринку. Крім того, деякі з них відображаються з певними неточностями, зокрема визначення міжбанківського ринку та його кредитного сегменту. З огляду на це актуальним є здійснення детального аналізу дефініцій “міжбанківський ринок” та “міжбанківський кредитний ринок” та коригування їх змісту з урахуванням результатів аналізу.

Значну увагу цим поняттям приділено в українській та російській науковій літературі. Їх зміст розкривається за допомогою таких основних елементів ринку як: суб'єкти, інструменти, які на ньому використовуються та об'єкт операцій.

У більшості трактувань досліджуваних визначень до суб'єктів міжбанківського ринку та його кредитного сегменту відносять не лише банки, а й кредитні установи. Згідно з міжнародною практикою до суб'єктів ринку можуть прирівнюватися інші економічні агенти окрім банків, що залежить від особливостей функціонування та розвитку фінансового сектору певної країни. Проте, суб'єктами українського міжбанківського ринку є лише банки, у тому числі іноземні та їх філії.

Також проблемним питанням визначення міжбанківського ринку, у тому числі кредитного, є відображення інструментів та операцій, за допомогою яких здійснюється рух коштів. Часто такі визначення обмежуються зазначенням лише короткострокових кредитів та депозитів. Відповідно в них не враховано, що на ринку використовуються інші фінансові інструменти.

Що стосується об'єкту операцій, то відповідно до визначень як міжбанківського ринку, так і міжбанківського кредитного ринку ним є грошові ресурси. Для більш коректного трактування цих ринків доцільніше використовувати поняття “кошти”, яке визначене в Законі України “Про банки і банківську діяльність”.

У цілому проаналізовані дефініції не мають суттєвих відмінностей. Як результат, визначення кредитного сегменту міжбанківського ринку не

містять тих ознак, які виокремлюють його від інших сегментів міжбанківського ринку, у тому числі валютного та цінних паперів.

Отже, з урахуванням зазначеного пропонуємо такі визначення українського міжбанківського ринку та його кредитного сегменту у вузькому розумінні.

Міжбанківський ринок – це сегмент грошово-кредитного ринку, на якому здійснюються операції з коштами між банками з метою досягнення ними своїх цілей.

Міжбанківський кредитний ринок – це сегмент міжбанківського ринку, на якому здійснюються операції з надання та отримання коштів у кредит між банками з метою досягнення ними своїх цілей.

У запропонованих визначеннях ліквідовано неточності, виявлені на основі аналізу понять “міжбанківський кредитний ринок” та “міжбанківський ринок”, що має сприяти посиленню адекватності понятійно-категоріального апарату економічної теорії.

Скок, Є.М. Сучасні підходи до визначення міжбанківського ринку та його кредитного сегменту [Текст] / Є.М. Скок // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції (24 - 25 травня 2012 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2012. - Т. 2. - С. 174-176.